

25

PĒC GADSIMTA
CETURKŠŅA

BARIKĀDES:
PILSONISKĀ PRETESTĪBA
PRETTAUTISKAI VARAI
UN TĀS MĀCĪBAS

1991. gada barikāžu
muzejs

Ielūgums

Laipni lūdzam Jūs pagodināt ar savu klātbūtni
starptautisko zinātnisko konferenci

“Barikādes: pilsoniskā pretestība prettautiskai varai un tās mācības”
sakarā ar 1991. gada janvāra barikāžu 25. gadadienu

2016. gada 15. janvārī Rīgā, Akadēmijas laukumā 1
Latvijas Zinātņu akadēmijas III stāva Portretu zālē

Konference notiks latviešu un angļu valodā ar sinhrono tulkojumu
Informācijai: bspc@lza.lv, 67227555

Programma

- 09:30 – 10:00** Reģistrācija
- 10:00 – 11:15** Konferences atklāšana
Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidenta **Ojāra Spāriša** uzruna
Valsts himna
Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijas sieviešu kora
“**Balta**” muzikāls sveiciens (diriģente Māra Marnauza)
Valsts prezidenta **Raimonda Vējoņa** uzruna
Lietuvas vēstnieka Latvijā **Ričarda Deguša** uzruna
Igaunijas vēstnieka Latvijā **Tenisa Nirka** uzruna
Rīgas Videocentra bijušā direktora **Jāņa Zepa** uzruna
Rīgas Videocentra 1991. gada janvārī veidotās dokumentālās
filmas “**Barikāde**” pirmizrāde
- 11:15 – 12:00** Pamatziņojums. Barikādes Latvijā Eiropas kontekstā.
Marks R. Beisingers (ASV)
- 12:00 – 12:30** Barikādēm veltītu fotoizstāžu atklāšana:
“Janvāra barikādes Latvijā”. Fotografijas no Kara muzeja un 1991. gada
barikāžu muzeja fondiem, izstādes veidotāja leva Lapiņa
“Izšķirošais 1991. gada janvāris”. Joza Kazlauska fotogrāfiju izstāde,
veltīta Brīvības aizstāvju dienai, sadarbībā ar Lietuvas Republikas
vēstniecību Latvijas Republikā
Kafijas pauze
- 12:30 – 15:00** Latvijas Republikas Augstākās padomes bijušā priekšsēdētāja
pirmā vietnieka un Latvijas Tautas frontes pirmā priekšsēdētāja
Daiņa Ivāna uzruna
Jauno pētnieku vērtējums barikāžu laikam:
1. Barikāžu loma vēsturē. **Edgars Engizers**
2. Brīvprātīgo vienības barikādēs. **Kaspars Zaltāns**
3. Starptautiskā reakcija uz 1991. gada janvāra notikumiem
Baltijā. **Una Bergmane**
4. Trimdas atbalsts barikāžu aizstāvjiem. **Kristīne Beķere**

5. 1991. gada janvāra barikāžu sociālās atmiņas un komemorācijas diskurss Latvijas medijos. **Laura Ardava**
6. Nodrošināt neatkarību, piedzīvot konkurenci un veidot nākotni: Lietuvas politiskā vide pirms 1991. gada janvāra notikumiem. **Viļus Ivanausks**
7. Igaunijas ārpolitikas stratēģijas un vīzijas 1991. gada pirmajā pusē. **Kāreļs Pīrimē**

Diskusija. Vada **Edgars Engīzers**

15:00 – 15:30 Kafijas pauze

15:30 – 18:00 Latvijas Tautas frontes bijušā priekšsēdētāja **Romualda Ražuka** uzruna

Barikāžu nozīme Latvijas un Eiropas vēsturē: vērtējums 25 gadus pēc barikādēm. Barikāžu dalībnieku diskusija.

Vada **Tāļavs Jundzis**

Diskusijā piedalās:

Pāvils Brūveris

Maija Kūle

Aleksandrs Mirļins

Zbigņevs Stankevičs

Jānis Stradiņš

Renārs Zaļais

18:00 – 20:00 Pieņemšana par godu barikāžu un konferences dalībniekiem

Starptautiskās konferences mērķis ir aplūkot nevardarbīgo pretošanos prettautiskiem režīmiem kā vienu no tiešās demokrātijas būtiskām un efektīvām izpausmēm. Svarīgi būtu salīdzināt pilsonisko pretestību ar mūsdienās tik izplatīto vardarbību un terorismu, kas parasti nekalpo tautu brīvības centieniem. Baltijas valstu barikādes šajā ziņā ir ne tikai pamācošas, bet arī ļauj izdarīt secinājumus mūsdienu politisko konfliktu sekmīgākai risināšanai starptautiskajā sistēmā. Konferencē ziņojumus nolasīs pilsoniskās pretestības eksperti – teorētiķi, politologi un vēsturnieki no ASV un Baltijas valstīm. Paredzēta arī barikāžu dalībnieku diskusija. Nolasītie ziņojumi un diskusijas pēc konferences tiks publicēti konferences materiālu krājumā.